

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на

Кристина Иванова Карамфилова

на тема:

„ЗВУКОВИТЕ ИКОНИ НА БЪЛГАРИЯ“
Цикълът от песни на Стефан Драгостинов като основа за методически модел в обучението по народно пеене

за присъждане на образователна и научна степен "доктор"

по научна специалност 1.3 Педагогика на обучението по
(Методика на обучението по музика)
СУ „Св. Климент Охридски“, ФНПП, катедра "Музика"

Представеният дисертационен труд е посветен на един актуален и същевременно неизследван изследван в музикално-образователната ни система проблем. Той обхваща сложен комплекс от въпроси, засягащи приемствеността между българската песенна фолклорна традиция, професионалното обучение на народните певци и възможностите за практическата им реализация в условията на съвременния музикален живот. Изборът на темата и на изследователската проблематика не са изненада предвид опита на докторантката в педагогическата и особено в изпълнителската практика. Повече от десет години Кристина Карамфилова участва в състава на известни български хорови и камерно-вокални формации, в културни проекти и фестивали. Има записи като солистка в БНР и други медии, награди от конкурси, прегледи и национални събори на народното творчество.

Характеристика на структурните и съдържателни параметри на дисертацията

Дисертационният труд е разработен в обем от 174 страници и се състои от увод, три глави и заключение, справка за научните приноси и публикации по темата. Онагледен е с голям брой нотни примери и диаграми. Приложението включва „Комплекс от технически упражнения за вокална подготовка“ и карта на анкетно проучване. Използвани са общо 91 литературни и 18 интернет – източника. Концептуалните параметри на дисертацията – обект, предмет, задачи, са прецизно са формулирани и извеждат към основната изследователска хипотеза: апробиране на методичен модел в обучението по „народно пеене“ с цел усъвършенстване на вокално-певческата култура на фолклорните изпълнители.

Теоретичният обзор *в първата глава* обхваща трудове, засягащи както общите принципи на вокалната педагогика, така и изследвания с дидактическа насоченост при народното (солово и ансамблово) пеене. В него е отделено специално внимание на аспектите на съвременната фолклорна практика и вокално обучение, а чрез прегледа на специфичните особености на двугласното пеене в Средна Западна България, ясно са набелязани проекциите към аналитичната и методическа част на разработката.

В центъра на *втората глава* е цикълът „Звуковите икони на България“ на композитора Стефан Драгостинов, песни от който са избрани за база на методическия модел в началното обучение по „народно пеене“. В тази част на разработката докторантката проявява своите разностранни практически и научно-теоретични компетенции. Дългогодишното ѝ участие във формацията „Драгостин фолк“ е възможност да пребивава, по собствените думи, в една „малка творческа академия“ и да осмисли релацията композитор – творчество – колектив като своеобразна симбиоза в художествено-изпълнителския процес. Анализът на оригинални за творческия почерк на Стефан Драгостинов похвати, демонстрира нейното умение да акцентира върху характерни

детайли в музикалния текст и вокалната им интерпретация, засягащи „инструменталното послание на вокалния звук“, функцията на полифоничните техники, композиционния стил на песните в цикъла, и други.

В изследването тези компоненти не са разгледани самоцелно, а са поставени в основата на есперимента с вокално-педагогическия модел, насочен към развитие и усъвършенстване на изпълнителските способности на бъдещите професионални народни певци чрез емблематични песни от цикъла „Звуковите икони на България“.

На този модел е посветена *третата глава* на дисертационния труд. Проведеното качествено изследване се опира на утвърдените в практиката методически подходи, но е насочено преди всичко към решаване проблеми, възникващи в обучителен процес с цел тяхната оптимизация. Наблюдението е концентрирано върху изпробването и усвояването на *нови методи и методични единици* при гласовата подготовка на певците. Задачите са съобразени с вокалните проблеми и вредните певчески навици, индикирани в процеса на експерименталната работа. Оригиналността на модела е в неговото процесуално формиране, което не е предварително планирано. Данните от анкетното проучване, осъществено с 20 вокални педагози в качеството на контролен експеримент, потвърждава обективността на резултатите, постигнати в процеса на обучение.

Основни приноси

Като приемам научната самооценка и основни приноси, изведени от докторантката, бих искала да акцентирам върху някои от тях, които се отнасят до следното:

- В дисертацията е представен и апробиран оригинален методически модел за развитие на вокално-техническите умения на учениците в етапа на началното обучение по „народно пеене“;

- Предложен е „Комплекс от технически упражнения за вокална подготовка“ с нови методически единици, чиято ефективност се потвърждава от резултатите на качествено изследване;
- Въведен е нов репертоар, който оптимизира процеса към професионализиране на обучението по „народно пеене“.

Авторефератът представя по същество съдържанието на дисертационния труд. *Публикациите по темата*, общо три на брой, отразяват основните страни в разработката и популяризират резултатите от изследването.

Заклучение

Дисертацията на *Кристина Карамфилова* съответства напълно на изискванията на ЗРАСБ и Правилника за придобиване на научни степени на СУ. В нея докторантката демонстрира научна и методическа осведоменост, умения за интерпретация и анализиране на теоретични постановки, изследователска компетентност и извеждане на авторски методичен модел.

Посочените по-горе научни приноси ми дават основание убедено да гласувам с „да“ и да препоръчам на почитаемото научно жури да присъди на Кристина Карамфилова образователната и научна степен „доктор“ в научно направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по музика).

проф. д-р Стефанка Георгиева

25.09. 2017, Стара Загора